

**ÄGARDIREKTIV
FÖR
KRÖSATÅGEN AB
AVSEENDE
KRÖSATÅGSTRAFIKEN**

ÄGARDIREKTIV ANTAGET PÅ BOLAGSSTÄMMA 2026-XX-XX

INNEHÅLL

1	BAKGRUND OCH SYFTE	3
1.1	Om ägardirektiv och övriga styrdokument.....	3
1.2	Syfte med bolaget.....	3
1.3	Dokumenthierarki och tolkning.....	3
2	BOLAGETS FÖRVALTNING	3
2.1	Styrelse och verkställande direktör.....	3
2.2	Beslutsfattande.....	4
2.3	Bolaget ekonomi.....	4
2.4	Bolagets affärsplan.....	4
2.5	Kontinuerlig budgetuppföljning i bolaget skall äga rum på styrelsemöten.....	4
2.6	Insyn i Bolagets verksamhet.....	5
3	UPPDRAG TILL BOLAGET	5
3.2	Operativt uppdrag för Krösatågstrafiken.....	6
3.3	Strategiska frågor och frågor av långsiktig karaktär.....	9
4	ÖVRIGA VILLKOR	11
4.1	Giltighet.....	11
4.2	Översyn och revidering.....	11
4.3	Tvistlösning mellan parter.....	11

1 BAKGRUND OCH SYFTE

1.1 Om ägardirektiv och övriga styrdokument

1.1.1 Ägardirektivet är det dokument som beskriver ägarnas uppdrag till bolaget. Det sätter ramar och förtydligar ägarnas förväntningar på bolaget.

1.1.2 Utöver ägardirektivet finns det två avtal som reglerar samarbetet om Krösatågstrafiken: aktieägaravtalet och samverkansavtalet. Aktieägaravtalet beskriver mer detaljerat villkoren och förutsättningarna för ägarnas engagemang i bolaget medan samverkansavtalet beskriver förutsättningarna för samarbetet om det samlade Krösatågsamarbetet.

1.2 Syfte med bolaget

1.2.1 Bolagets ägs tillsammans av Region Jönköpings län, Region Kalmar Län, Region Kronoberg, Region Halland, Region Blekinge och Region Skåne. Ägarna, som är huvudmän för Krösatågstrafiken inom sin region, samverkar i enlighet med vad som framgår av, mellan parterna ingångna, samverkansavtal och aktieägaravtal. Bolagets syfte framgår av dess bolagsordning.

1.2.2 Bolaget ska bedriva sin verksamhet i nära samarbete med sina ägare. Bolaget förbinder sig att svara för de uppgifter som överlämnats till Bolaget. Enskild ägare kan dock inte ge anvisningar till bolaget eller dess styrelse/VD i frågor som ankommer på Bolaget.

Bolaget kan köpa tjänster av sina ägare enligt beskrivning längre ner.

1.3 Dokumenthierarki och tolkning

1.3.1 Vid motstridighet mellan styrdokument ska följande ordning gälla: **(I)** bolagsordningen, **(II)** aktieägaravtalet, **(III)** samverkansavtalet, **(IV)** detta ägardirektiv, **(V)** uppdragsbilagor och interna riktlinjer.

1.3.2 Begrepp i detta ägardirektiv har den innebörd som anges i bolagsordningen, aktieägaravtalet och samverkansavtalet.

2 BOLAGETS FÖRVALTNING

2.1 Styrelse och verkställande direktör

2.1.1 Bolagets förvaltning fullgörs av bolagets styrelse och VD i enlighet med vad som framgår av bolagsordning och aktieägaravtal.

2.1.2 Styrelsen ska, i enlighet med aktiebolagslagen, fastställa en skriftlig VD-instruktion som reglerar ansvarsfördelning, rapportering och beslutsmandat mellan styrelsen och verkställande direktören.

- 2.1.3 Bolaget ska tillämpa de policys, riktlinjer och etiska regler som fastställs av bolagets styrelse. I de fall bolaget inte antagit egna styrande dokument inom ett visst område ska Region Jönköpings läns motsvarande policys och riktlinjer gälla, såvitt inte styrelsen beslutar annat.

2.2 Beslutsfattande

- 2.2.1 Inför beslut som skall fattas av Bolaget och som är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt skall ägarnas fullmäktige eller motsvarande organ beredas tillfälle att ta ställning till frågan. Med **principiell beskaffenhet** avses bl.a. beslut med betydande ekonomisk påverkan, varaktig organisationsförändring, påverkan på linjesträckning/turtäthet eller som annars påverkar ägarnas mål.
- 2.2.2 Om inget annat specifikt framgår av detta direktiv, aktieägaravtal, bolagsordning eller tvingande lag fattas styrelsebeslut med enkel majoritet.

2.3 Bolaget ekonomi

- 2.3.1 Styrelsen ansvarar för bolagets ekonomi och skall senast den 1 oktober fastställa en årlig budget avseende bolagets ekonomi. Bolaget har i uppdrag att årligen ta fram Verksamhetsplanen. Verksamhetsplanen ska arbetas fram tvärfunktionellt och involvera samtliga trafikhuvudmän.

2.4 Bolagets affärsplan

- 2.4.1 Affärsplanen är en treårig rullande plan som justeras och fastställs årligen. Affärsplanen ska möta ägarnas vision och mål och säkerställa att verksamheten också möter kundernas behov, att Krösatågen attraherar nya och behåller befintliga kunder och på så sätt möter övergripande mål. Affärsplanen är det gemensamma verktyget för att driva Krösatågsverksamheten i riktning mot upprättad vision. Bolaget har i uppdrag att årligen ta fram affärsplanen. Affärsplanen ska arbetas fram tvärfunktionellt och involvera samtliga trafikhuvudmän.

2.5 Kontinuerlig budgetuppföljning i bolaget skall äga rum på styrelsemöten.

- 2.5.1 Bolaget förväntas inte ha intäkter i någon större omfattning utanför de uppdrag bolaget utför åt ägarna. Av bolagets budget ska det därför med enkelhet gå att utläsa kostnaderna för respektive uppdrag.
- 2.5.2 Bolagets verksamhet ska finansieras genom dess aktiekapital samt genom årliga tillskott från respektive ägarregion i samband med budgetbeslut.
- 2.5.3 Ägarna har ingen skyldighet att tillskjuta ytterligare kapital utöver vad som nämns i 2.5.2 eller på annat sätt bidra till bolagets finansiering.

2.6 Insyn i Bolagets verksamhet

- 2.6.1 Bolaget ska medverka till att sådan särskild kontroll som föreskrivs i 6 kap 9 § kommunallag (2017:725) kan genomföras med stöd av bolaget.
- 2.6.2 Rapportering till ägarna sker genom representanter från Regionerna respektive styrelseledamöter samt via inrättat ägarråd.

3 UPPDRAG TILL BOLAGET

- 3.1.1 Sammanhållen och operativ styrning av verksamheten. Att hålla samman helheten är viktig. Det innebär att bolaget tillsammans med parterna ska arbeta i interna konstellationer så att all den kompetens som finns hos ägarna används för största nytta åt Krösatågstrafiken. Bolaget ska säkerställa att samarbete, informationsutbyte och samordning upprätthålls samt att samarbetet kring tågtrafiken under varumärket Krösatågen fungerar väl mellan parterna. Detta gäller särskilt de gemensamma delarna av trafiken.
- 3.1.2 Enligt Samverkansavtalet och ska bolaget hantera den operativa driften för Krösatågstrafiken avseende följande områden:
1. Kund- och marknadsfrågor
 2. Dagliga trafikfrågor
 3. Löpande fordonsunderhåll
 4. Löpande kontakter med Trafikverket och andra svenska myndigheter
 5. Verkstadsdepå i Nässjö och Kalmar
 6. Administrativa och ekonomiska uppgifter
 7. Planering operativ drift
 8. Utvärdering och uppföljning
- 3.1.3 Under avsnitt 3.2 nedan specificeras de operativa uppgifter som ägarna överlämnar åt bolaget att hantera i Krösatågstrafiken.
- 3.1.4 Under avsnitt 3.3 nedan specificeras de strategiska frågor och frågor av långsiktig karaktär som överlämnas till bolaget att hantera.
- 3.1.5 Bolaget bör inte bygga upp någon omfattande egen operativ verksamhet utan kan, utifrån ekonomi och kvalitet, lägga ut operativa uppgifter på i första hand parterna och annars tredje part.
- 3.1.6 Ersättning till ägare för utförda tjänster baseras på en självkostnadsprincip och utgår för lönekostnader, resekostnader, styrkta utlägg.
- 3.1.7 Köp av tjänster på detta sätt skall beslutas av bolagets styrelse och nedtecknas i särskild överenskommelse mellan bolaget och parten i syfte att tjänsterna blir utförda i enlighet med Bolagets önskemål om kvalitet och ekonomi.
- 3.1.8 För att fullgöra sitt uppdrag kan bolaget, efter överenskommelse med parterna, inrätta samrådsgrupper med representanter från samtliga ägare. I samverkansavtalet har ägarna förbundit sig att, på lika villkor, delta i samrådsgrupperna.

3.2 Operativt uppdrag för Krösatågstrafiken

3.2.1 Kund- och marknadsfrågor

Det övergripande kundansvaret och kundärendehantering ligger kvar på respektive part men bolaget får i uppdrag att hantera kund-, marknads- och försäljningsfrågor enligt följande:

- Förvaltning, administration och löpande utveckling av hemsida och resebokning
- Administrera en gemensam bokningssupport för kunder med resplusbiljett
- Ta fram, förvalta och utveckla marknadsplan för den samlade trafiken
- Förvalta och utveckla varumärket Krösatågen
- Bilda och hålla ihop en gemensam marknadsgrupp
- Samordning av gemensam övergripande marknadsföring av hela Krösatågstrafiken

3.2.2

Det är av stor vikt att ha god kunskap om kundernas behov och att detta används i förbättrings- och utvecklingsarbete. Krösatågen AB har ansvaret för kundundersökningar inom Krösatågssystemet. Respektive RKM hanterar kundärenden inom respektive region. Krösatågen AB ansvarar för att ta fram en samlad bild av alla kundärenden som avser Krösatågen. Förvalta och utveckla varumärket Krösatågen

3.2.3

Samrådsgrupperna Marknad- Kundenservice och Försäljning ska stödja arbetet inom området Det är en stor, komplex och viktig verksamhet för samtliga ägare och kräver samarbete inom:

1. Trafik, turtäthet, linjesträckning, uppehåll
2. Långsiktig strategi för utveckling
3. ”Hela resan”
4. Infrastruktur
5. Varumärke
6. Fordon
7. Depå
8. Information / kommunikation med kund
9. Trafikinformation till kund
10. Marknad
11. Försäljning
12. Biljetter, priser och resevillkor
13. Ekonomi – kostnadsfördelning, uppföljning, budget, långsiktig plan
14. Upphandlingar
15. Avtalsuppföljning

3.2.4

Dagliga trafikfrågor

Bolaget får i uppdrag att hantera följande dagliga operativa trafik- och fordonsunderhållsfrågor med leverantör för hela Krösatågstrafiken.

- Löpande kontakt och uppföljning med kontrakterade leverantörer i trafik- och driftsfrågor.
- Driftsstörningar och ersättningstrafik, t ex prioritering vid driftsstörningar.
- Dialog om prioritering av tågformering i den operativa driften, d v s beslut om tillfällig anpassning av tågstorlekar i konkreta fall av fordonsbrist, oväntat många resenärer och liknande.
- Kundbemötande och varumärke.

-
- Ombordservice- och erbjudande, bemanningsfrågor, biljettkontroll m m.
 - Arbetsrutiner, utrop, utbildning mm av tågvärdar m.fl. som Beställaren ansvarar för.

Behovet av operativ uppföljning kan ändras och beslut avseende uppdragets omfattning sker i Krösatågens AB ledningsgrupp. Detta sker enligt punkt 3.1.4 i detta avtal.

3.2.5 Löpande fordonsunderhåll

Bolaget får i uppdrag att hantera operativa frågor om löpande fordonsunderhåll, såsom:

- Kontakt med trafikföretag och/eller fordonsunderhållsföretag om praktiska fordonsfrågor kopplade till den operativa driften.
- Löpande leveransuppföljning (*ex fordonstillgänglighet, städning, klotter, toaletter, dörrar, AC osv*).
- Underhållsoptimering enligt trafikavtal eller i förekommande fall fordonsunderhållsavtal.
- Uppföljning av fordonens tekniska status och genomförda underhållsåtgärder, inklusive förebyggande underhåll.

3.2.6 Löpande kontakter med Trafikverket, och andra svenska myndigheter

Bolaget får, utifrån den gemensamma strategiska trafikplanen, respektive parts trafikförsörjningsplan och Parts beslut, uppdraget att hantera följande:

- Underhandskontakter/förhandlingar med Trafikverket angående tåglägesansökan
- Framtagande av förslag till tidtabell/tåglägesansökan i samarbete med trafikföretaget samt, vid behov, andra myndigheter
- Ansöka om tåglägen
- Bereda och teckna trafikeringsavtal (TRAV).
- Inom intern samrådsorganisation ska Trafikgruppen stödja arbetet inom området

3.2.7 Verkstadsdepåer i Kalmar och Nässjö

Bolaget får i uppdrag att ansvara för verkstadsdepåerna i Kalmar och Nässjö.

- Vara hyresgäst och kravställare mot fastighetsägaren
- Hyra ut depån till underhållaren i andra hand
- I övrigt hantera depåfrågor kopplade till trafik-/underhållsavtal.

3.2.8 Administrativa och ekonomiska uppgifter

Bolaget får i uppdrag att;

- årligen ta fram verksamhetsplan och budgetunderlag för trafiksystemet
- praktiskt arbete med kontroll av fakturor från trafikföretag, och i förekommande fall fordonsunderhållsföretag och Trafikverket
- framtagande av samlad ekonomisk information rörande hela trafiksystemet
- hantering av samtliga frågor rörande avtal med, i förekommande fall, trafikföretag, underhållsföretag och leverantör av ersättningstrafik
- administrera fordonsavräkning enligt särskilt beslut om avräkning av fordonskapacitet
- sammanställa och förvalta statistik och andra uppgifter om trafiksystemet (resande, produktion, NKI mm)

- Långsiktig ekonomisk plan för hela Krösatågens verksamheten som redovisar den ekonomiska utvecklingen på lång sikt inklusive investeringsbehov.

Uppdrag som är kopplade till ekonomistyrning, till exempel ekonomisk uppföljning av Krösatågens verksamhet, främst fördelning av kostnader mellan ägarna, ska inte läggas ut på en tredje part såvida inte styrelsen är enig därom.

3.2.9 Planering operativ drift

Bolaget får i uppdrag att hantera;

- planering av tågformering i den operativa driften, beslut om tillfällig anpassning av tågstorlekar i konkreta fall av fordonsbrist, oväntat många resenärer, evenemangstrafik och liknande
- driftsstörningar och ersättningstrafik, t ex prioritering vid driftsstörningar
- samordna ersättningstrafik
- ta fram förslag på tidtabell, formering av tåg etc. utifrån respektive parts beställning.

3.2.10 Utvärdering och uppföljning

Bolaget får i uppdrag att hantera utvärdering och uppföljning av trafikavtal, och i förekommande fall fordonsunderhållsavtal, i ett helhetsperspektiv och ansvarar inför styrelsen. I enlighet med nedanstående punkter:

- Uppföljning och rapportering för hela trafiksystemet exempelvis gällande resandeutveckling, punktlighet, kundnöjdhet, intäkter, produktion mm.
- Rapportering enligt trafikavtal.
- Uppföljning av kvaliteten i trafiken, punktlighet, utförandegrad, produktion, bemanning, visering mm.
- Kvalitetsmätning avseende trafiken
- Ombordmätning samt kvalitetskontroller
- Uppföljning av incitamentsmodell med trafikföretaget och kontroll av bonus och viten.
- Ta fram helhetsbild, uppföljning och utvärdering av ekonomi
- Uppföljning och rapportering för hela trafiksystemet exempelvis gällande resandeutveckling, punktlighet, kundnöjdhet, intäkter, produktion mm.
- Vecko- och månadsrapportering enligt trafikavtalen. Förutom ekonomi.
- Uppföljning av kvaliteten i trafiken, punktlighet, utförandegrad, produktion, bemanning, visering mm.
- Kvalitetsmätning avseende trafiken
- Sammanställa, analysera och presentera utfall och dragna slutsatser av data från uppföljningspunkterna enligt ovan för Krösatågen AB.

3.2.11 Kommunikation

Bolaget får i uppdrag att informera om verksamheten och om planerade åtgärder av större vikt för den samlade Krösatågstrafiken. En bra intern kommunikation ger förutsättningar för;

- att nödvändig kunskap och information sprids så att arbete kan ske effektivt och bidra till Krösatågens uppdrag och mål
- att man förstår och kan agera utifrån händelseutveckling och förändringar
- enhetliga budskap i gemensamma frågor

- att vara en god företrädare och agera för Krösatågens bästa i enlighet med värderingar och varumärke.

3.3 Strategiska frågor och frågor av långsiktig karaktär

3.3.1 Enligt Samverkansavtalet kan bolaget få ansvar att hantera följande långsiktiga och strategiska frågor:

1. Långsiktig utveckling av den gemensamma trafiken
2. Fordonsanskaffning
3. Övergripande fordonsplanering
4. Vision, varumärke och verksamhetsidé
5. Fordonsförvaltning
6. Avtalspart i upphandlade avtal
7. Linjesträckning, uppehållsbild och turtäthet mm

Nedan följer de av ovanstående områden som bolaget får ansvar för samt en precisering av dessa.

3.3.2 Långsiktig utveckling av den gemensamma trafiken

Bolaget får i uppdrag att;

- vaka över utvecklingen av Krösatågstrafiken samt regelbundet stämman av utförd trafik utifrån överenskomna målsättningar
- utvärdera den utförda trafiken med avseende på resandeutveckling, kvalitet, reseprodukter, samarbetet med leverantörer och samarbetet med övriga aktörer.
- årligen genomföra en strategisk framtidsanalys med en plan för utveckling och förbättring av trafiken.

Bolaget ska även ta fram underlag och förslag till beslut inom följande områden:

- Plan för långsiktig utveckling av trafiken
- Verksamhetsplan för den gemensamma delen av trafiken, utifrån regionernas trafikförsörjningsprogram, tågplaner mm.

3.3.3 Fordonsanskaffning (Fordonsbehov)

Bolaget erhåller för närvarande inget uppdrag

3.3.4 Övergripande fordonsplanering

Bolaget erhåller för närvarande inget uppdrag

3.3.5 Vision, varumärke och affärsidé

Bolaget får i uppdrag att:

- förvalta och utveckla vision, varumärkeslöfte och affärsidé för den samlade Krösatågstrafiken.

3.3.6 Fordonsförvaltning

Styrgruppen för Fordonsförvaltningen ska löpande rapportera aktuella fordonsförvaltningsfrågor till ledningsgruppen. I uppdraget ligger att säkerställa ett kontinuerligt och

strukturerat informationsutbyte mellan ledningsgruppen och fordonsförvaltningen i aktuella frågor, inför beslut eller andra viktiga skeden avseende fordonsprojekt, utredningsuppdrag i tekniska frågor, långsiktiga reinvesteringsfrågor och liknande.

3.3.7 Avtalspart i upphandlade trafikavtal

Enligt Samverkansavtalet kan bolaget få ansvar att upphandla trafikavtal.

3.3.8 Linjesträckning, uppehållsbild och turtäthet

Bolaget får i uppdrag att samordna och hålla ihop arbetet med att ta fram förslag på trafikerad linjesträckning (linjesträckning, uppehållsbild och turtäthet). För frågor som berör beslut eller beredning, av ärenden som rör linjesträckning, uppehållsbild och turtäthet, och som överlämnats till bolaget enligt uppdrag i ägardirektiv, ska följande ordning gälla för beslut på bolagsstämma eller styrelsemöte.

- Beslut i frågor som berör hela Krösatågstrafiken skall representanter från alla parter delta i.
- Frågor som endast berör vissa delar av Krösatågstrafiken skall parter som direkt berörs av dessa delar av trafiken (Berörda Parter) först ha ett eget samråd om innan beslut tas. En part är Berörd Part om frågan gäller trafik i partens region eller om den påverkar trafiken i partens region. Om majoriteten av Berörda Parter kan enas om ett sådant förslag till beslut, skall alla parter besluta i enlighet med förslaget. Om majoriteten av Berörda Parter inte kan enas om ett förslag till beslut, skall frågan avföras från dagordning på stämman eller styrelsemötet utan att omröstning äger rum. Med majoritet av Berörda Parter avses i styrelsen en majoritet av Berörda Parters styrelseledamöter och på bolagsstämma en majoritet av Berörda Parters röster.

Beslut i Bolaget ska iaktta följande direktiv:

- Ökning eller minskning av trafikvolym i en region ska ha stöd i parters trafikförsörjningsprogram. Om programmet medger flexibilitet i trafikvolymen ska beslut som medför ökad trafikvolym i en region och därmed ökade kostnader avseende ersättning till trafikföretag eller fordonskapacitet godkännas av part i den regionen.
- Trafikuppdrag och uppehållsmönster för varje avgång: Avgångsstation, slutstation och uppehållsmönster ska följa de förhållanden som gäller vid tidpunkten för under-tecknande av Samarbetsavtalet. Tillägg av ytterligare uppehåll på en viss linje ska berörda Parter godkänna varvid uppehållsmönster för en enskild tågavgång endast berör de parter i vars region utgångsstation, mellanliggande station/er eller slutstation är placerade. Varje part äger alltid rätt att själv ta bort ett uppehåll vid station i sin region.
- Tågstorlek: Part beslutar om storlek på tåg inom sin region. Om storleken på tåg inom en region på grund av driftstekniska skäl leder till överdimensionering och ökade kostnader (tågdrift, ombordservice, kapitalkostnader) för en annan region, ska den part som beslutat om tågstorleken svara för de ökande kostnaderna.

Vid beslut i bolaget ska vägledning hämtas från följande principer:

- Spårkapacitet ska utnyttjas på bästa och effektivaste sätt.

- Trafiken ska vara ändamålsenlig ur ett trafikföretagsperspektiv: omlopp, underhållsbehov etc.
- Trafiken ska utformas så att resenärerna erbjuds en god kvalitet och service.

3.3.9 Strategisk övergripande långsiktig tågplanering
Bolaget får i uppdrag att:

- Utifrån regionernas strategiska trafikplaner sammanställa och underhålla en strategisk plan för Krösatågen.

4 ÖVRIGA VILLKOR

4.1 Giltighet

4.1.1 Detta Ägardirektiv träder i kraft då det undertecknats av samtliga Parter samt antagits av bolagsstämman.

4.1.2 Ägardirektivet är giltigt till dess annat ägardirektiv tagits fram och beslutats på bolagsstämma.

4.2 Översyn och revidering

4.2.1 Ägardirektivet ska ses över **minst vart fjärde år** eller vid väsentlig förändring av ägarstruktur, lagstiftning eller verksamhetens inriktning.

4.3 Tvistlösning mellan parter

4.3.1 Tvister om tolkning eller tillämpning av detta ägardirektiv ska i första hand lösas genom samråd i styrgrupp enligt samverkansavtalet.

4.3.2 Om enighet inte nås hänskjuts frågan till ägarnas politiska ledning. I sista hand gäller förfarande enligt aktieägaravtalet.

_____ den ___ / ___ 20__

Region Jönköpings län

_____ den ___ / ___ 20__

Region Kalmar län

_____ den ____ / ____ 20__
Region Kronoberg

_____ den ____ / ____ 20__
Region Blekinge

_____ den ____ / ____ 20__
Region Skåne

_____ den ____ / ____ 20__
Region Halland

